

TUTKIMUSRAPORTTI

KIRKKONUMMI

Pappilanmäki

Kaapelointityömaan arkeologinen valvonta

7.10.2016

AKDG 5202:5

MUSEOVIRASTO

ARKISTO- JA TIETOPALVELUT | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

SATU KOIVISTO JA KATJA VUORISTO

Tiivistelmä

Kirkkonummen Pappilanmäellä sijaitsevien Pappila ja Pappila (Prästegården) -nimisten muinaisjäännösten alueelle asennettiin syksyllä 2016 uutta jakokaappia. Rakennuttajana oli Elisa, jota Voimatel Oy edusti. Pappilan pääasiassa Kiukaisten kulttuurin aikaan ajoittuva kivi- ja varhaismetallikautinen asuinpaikka sijaitsee pappilan välittömässä läheisyydessä molemmin puolin sen läpi kulkevaa tietä. Löytökerroksen on aikaisemmissa tutkimuksissa todettu paikoin olevan jopa kuudenkymmenen senttimetrin paksuinen. Pappila (Prästegården) on historiallinen kyläpaikka, joka sijoittuu vanhojen karttojen perusteella johonkin pappilan ympäristöön. Jakokaapin asennusta ja siihen liittyvien kaapeleiden kaivutyötä tehtiin arkeologien valvonnassa suppealla alueella tien molemmilla reunoilla. Valvottavista kaivannoista ei tullut esiin arkeologisia löytöjä tai rakenteita vaan tien reuna-alueet olivat jo ainakin kertaalleen kaivettu auki aikaisemmin. Muinaisjäännösalueelle tehdyt kaivannot kartoitettiin tarkkuus-GPS -laitteella ja ne dokumentoitiin valokuvin ja muistiinpanoin.

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot.....	2
Sijaintikartat	4
1. Johdanto	6
2. Tutkimushistoria ja käytetty lähdeaineisto	7
3. Tutkimusalueen kuvaus ja rajaus	8
4. Arkeologinen valvonta.....	9
5. Yhteenveto	10
Lähteet ja kirjallisuus	11
Digitaalikuvaluettelo.....	12
Kartta	13

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kaapelointityömaan arkeologinen valvonta

Tutkimuskohteiden nimet:	Kirkkonummi Pappila ja Kirkkonummi Pappila (Prästegården)
Mj-rekisterin tunnuksset:	257010027 ja 1000019619
Kohteiden ajoitus ja tutkimuksen laatu:	Kivi- ja varhaismetallikautinen asuinpaikka sekä historiallisen ajan asuinpaikka, arkeologinen valvonta
Kenttätyönjohtaja:	FM Satu Koivisto
Mukana kenttätyössä:	FM Katja Vuoristo
Tutkimuslaitos:	Museovirasto / Arkeologiset kenttäpalvelut ARKE
Tutkimusluvan dnro:	MV/150/05.04.01.02/2016
Kenttätyöaika:	7.10.2016
Tutkitun alueen laajuus:	noin 18 m ²
Tutkimuksen tilaaja / rahoittaja:	Elisa, jota Voimatel Oy edusti
Tutkimusalueen lähin osoite:	Pappilantie 10, Kirkkonummi
Kiinteistö:	257-418-3-56
TM35 karttalehti:	L4131L
Tutkimusalueen keskikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):	P: 6668399, I: 357871 Pappila (mj-rek.) P: 6668417, I: 357813 Pappila (Prästegård)
Aikaisemmat tutkimukset:	1963 Veikko Lehtosalo inventointi 1964 C. F. Meinander kaivaus 2001 Jan Fast kaivaus 2011 Teemu Mökkönen inventointi 2012 Petro Pesonen kaivaus 2014 Jan-Erik Nyman koekaivaus KM 6912:6 Kiviaseen katkelma KM 6941:4 Hioimen kappale KM 7299:36 Saviastian pala KM 7322:1–2 Saviastian paloja, kvartsi-iskos ja palanutta luuta KM 8043:1 Kivikirves KM 8286:2 Saviastian pala KM 8532:1 Saviastian pala KM 8822:3 Saviastian pala KM 8881:1–3 Hioin, hioimen katkelma, saviastian paloja ja kvartsi-iskos KM 9620:16 Hiotun kiviesineen kappale KM 16179:1–2 Saviastian paloja ja kvartsi-iskos KM 16180:1–5 Kvartsiesineitä, saviastian paloja, kvartsi-iskoksia ja kivilaji-iskos
Aikaisemmat löydöt:	

Raporttiin liittyvät digitaalikuvat:
Raporttiin liittyvät löydöt:
Alkuperäisen tutkimusraportin säilytyspaikka:
Kopiot:

KM 16289:1–69 Hioimen katkelma, kvartsiesineitä, saviastian paloja, kvartsi-iskoksia, piinpaloja ja palanutta luuta

KM 33113:1–55 Taltta, kiviesineiden katkelmia, saviastian paloja, kvartsi-iskoksia, kivilaji-iskoksia, piitä, palanutta savea, palanutta luuta ja pronssi-levy

KM 39027 Palanutta savea

KM 39251:1–1050 Kiviesineiden katkelmia, kvartsiesineitä, saviastian paloja, pii-iskoksia, kvartsi-iskoksia, palanutta savea ja palanutta luuta

KM 40089:1–8 Saviastian paloja, pii-iskos, kvartsi-iskoksia ja palanutta savea.

AKDG 5202:1–7

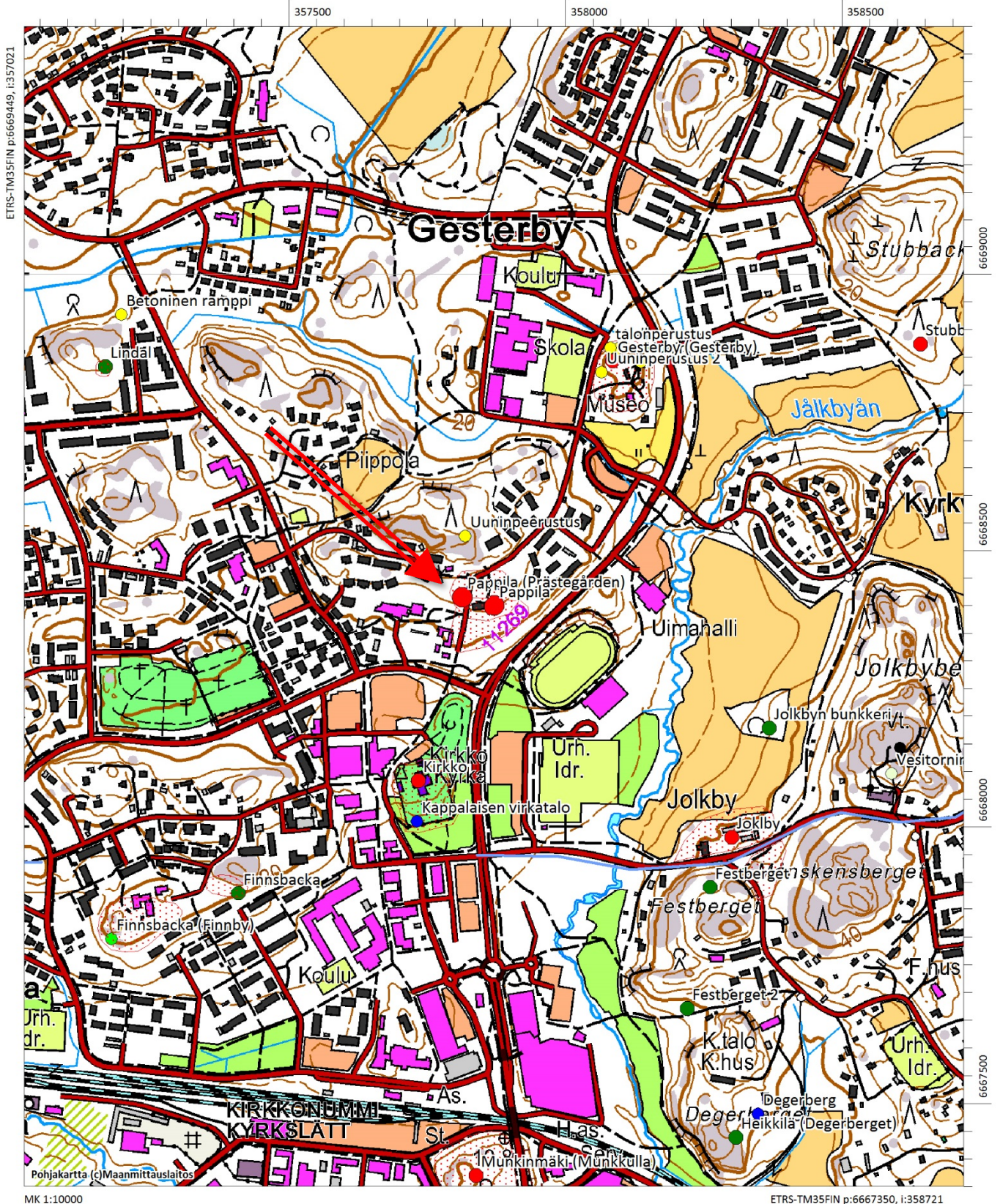
-

Museoviraston arkisto

Elisa, Voimatel Oy, Kirkkonummen kunta (Kulttuuritoimi)

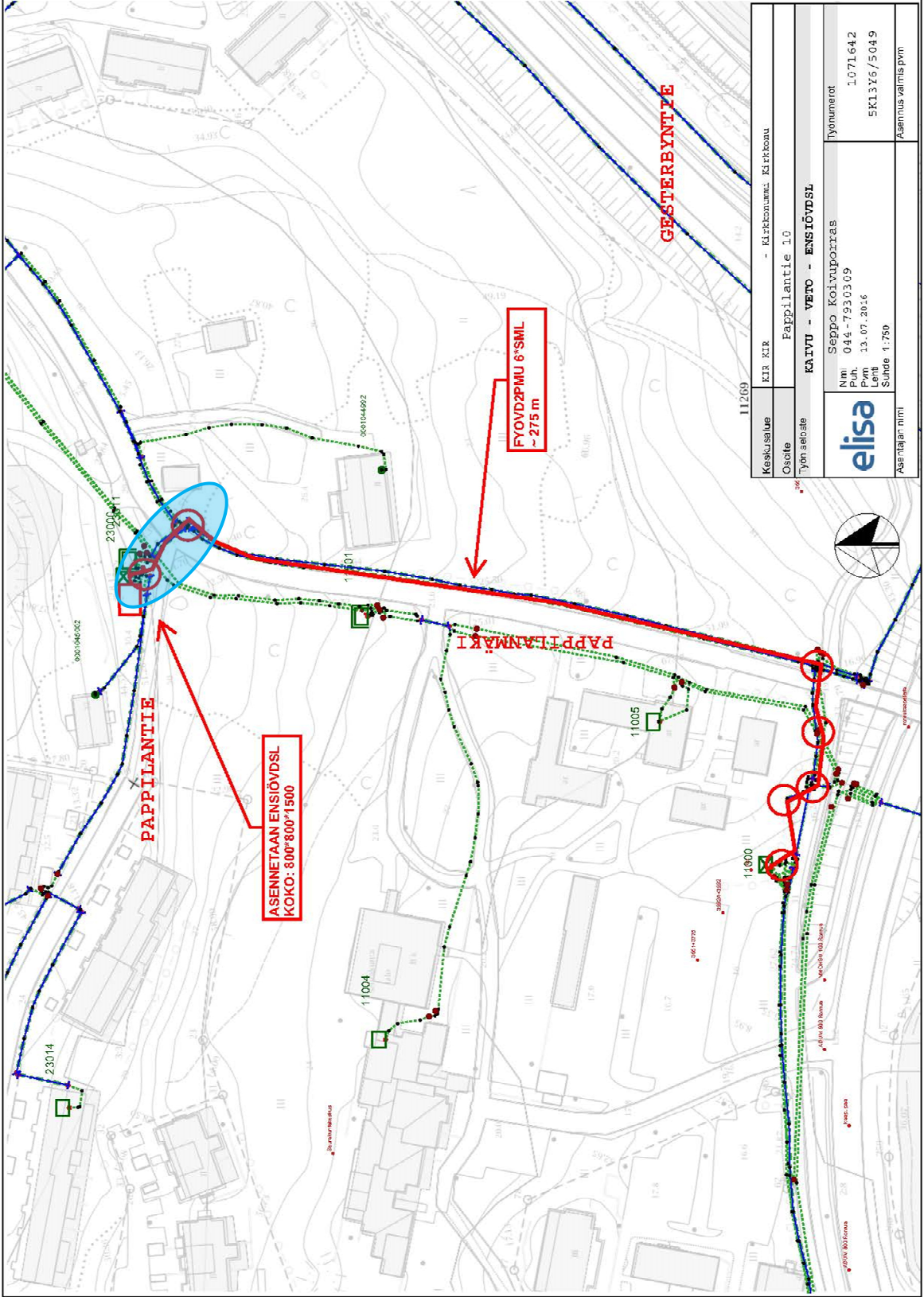
Sijaintikartat

Kirkkonummi Pappila 257010027 ja Kirkkonummi Pappila (Prästegården) 1000019619

Ote suunnitelmapakartasta / Elisa

Valvottu osuus on merkitty kartalle vaaleansinisellä

11269 KIR KIR - Kirkonmuur Kirkkokuu			
Keskusalue	KIR KIR - Kirkonmuur Kirkkokuu		
Osoite	Pappilantie 10		
Työsuojelu	KÄYVU - VETO - ENSIÖVDSL		
	Nimi	Seppo Koivuporras	Työnumerot
	Puh	044-7930309	1.071642
	Pvm	13.07.2016	5K1376/5049
	Luokka	Suhte 1:750	Asennus valmis.pvm
Asiantalon nimi			

1. Johdanto

Kirkkonummen Pappilanmäki sijaitsee Kirkkonummen keskiaikaisen kirkon pohjoispuolella, lounais-koillisuunnassa mäenkumpareta halkovan Pappilantien varressa. Mäen laella ja rinteellä on kaksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä: Pappilan (Prästegården) historiallisen ajan asuinpaikka (1000019619) sekä Pappilan kivi- ja varhaismetallikautinen asuinpaikka (257010027). Kohteet sijaitsevat Pappilanmäentien ja Pappilantien molemmin puolin pääosin puutarhamaalla. Lokakuussa 2016 Voimatel Oy asensi teiden risteysalueelle uuden jakokaapin ja teki siihen liittyvien kuitukaapeleiden asennustöitä (Kuva 1). Museovirasto totesi lausunnossaan (dnro MV/435/05.01.00/2016), että asennukseen liittyvät kaivutyöt koskettavat mahdollisesti muinaisjäännöksiä, joten ne on tehtävä arkeologin valvonnassa. Elisa, jota Voimatel Oy edusti, tilasi valvontatyön Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta.

Valvonnan tavoitteena oli selvittää, löytyykö kaivettavilta alueilta merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, kuten rakenteista tai säilyneistä kulttuurikerroksista esinelöytöineen. Arkeologisten kenttäpalveluiden tutkijat Satu Koivisto ja Katja Vuoristo valvoivat kaivutyötä Pappilanmäellä. Valvonnan jälkityöt ja raportointi tehtiin keväällä 2017 allekirjoittaneen toimesta.

Helsingissä 13.4.2017,

Satu Koivisto, FM

Kuva 1. Uusi jakokaappi asennettiin välittömästi vanhan kaapin viereen. Kuvattu luoteeseen. Kuva: Satu Koivisto/ARKE (AKDG 5202:7).

2. Tutkimushistoria ja käytetty lähdeaineisto

Ensimmäiset arkeologiset havainnot Kirkkonummen Pappilanmäeltä ovat 1900-luvun alusta, jolloin Kansallismuseoon toimitettiin muutamia kiviesineitä, saviastian paloja, kvartsi-iskos ja palanutta luuta. Suurin osa löydöistä oli peräisin pappilan länsipuolella sijainneesta kunnan hiekkakuopasta, mistä oli myös havaintoja punertavan ruskeasta kulttuurikerroksesta. Arkeologi Veikko Lehtosalo tarkasti Pappilanmäen löytöpaikan kuntainventoinnissaan vuonna 1963, jolloin hän löysi lisää kivikautisia esineitä nykyisen Pappilanmäen tien ojaleikkauksista ja sen länsipuolella olevilta pelloilta sekä kunnan hiekkakuopalle johtavan tien penkasta. Tämän lisäksi Lehtosalo havaitsi muutamia löytöjä pappilan kaakkoispuolella sijaitsevan toisen hiekkakuopan reunalla. Hän arvioi paikalla sijaitsevan laaja kivikautinen asuinpaikka, jonka löytöalue ulottuu yhteensä noin 300 m leveälle vyöhykkeelle. Vuonna 1964 Pappilanmäen länsipuolella tehtiin arkeologisia kaivauksia paikalle rakennettavan uuden seurakuntatalon takia (Meinander, ei raporttia). Tuolloin mäeltä löytyi hioimen katkelma, kvartsesineitä, saviastian paloja, kvartsi-iskoksia, piitä sekä palanutta luuta. Vuonna 2001 Pappilanmäellä tehtiin jälleen koekaivauksia vuoden 1964 raportoimattoman kaivausalueen sijainnin selvittämiseksi sekä mahdollisten asuinpaikan rippeiden paikantamiseksi päärakennuksen ympäristössä. Koetutkimuksen tuloksena arvioitiin, että pappilan kaakkois- ja lounaispuolella on pieniä alueita, joilla muinaisjännöstä on säilynyt. Muuten asuinpaikka vaikutti pitkälle tuhoutuneen. Koekaivauksissa saatiin talteen mm. kivialtta, kivilajiesineiden katkelmia, saviastian paloja, kvartsi-iskoksia, kivilaji-iskoksia, palanutta savea ja palanutta luuta. Löytöaineiston perusteella asuinpaikan pääasialliseksi käyttöikäksi arvioitiin Kiukaisen kulttuurin aikaa, sijoittuen aikavälille noin 2000–1500/1300 eaa.

Kuva 2. Pappilan kaivauksilla vuonna 2012 löydyntynyt kivikautinen hiomalaaka. Kuva: Petro Pesonen/ARKE (AKDG 2962:28).

Kirkkonummen kunnan länsiosan arkeologisessa inventoinnissa vuonna 2011 (Mökkönen) Pappilan kivi- ja vahaimetallikautisesta asuinpaikasta ei saatu uusia havaintoja, mutta mäen pohjoispuolella olevalta kalliolta löytyi historialliselle ajalle ajoittuva uunin perustus (kohde Pappila Prästegården). Pappilan pihapiiristä ei löytynyt historialliselle ajalle ajoittuvia jäännöksiä, mutta vanhan rakennuskannan ja vallitsevan maankäytön perusteella pidettiin mahdollisena, että siellä voisi olla säilynyt myös historiallisen ajan kulttuurikerroksia ja rakenteita. Vuonna 2012 Pappilaan vedettiin uutta viemäri- ja salaojajärjestelmää, jonka johdosta paikalla tehtiin jälleen arkeologisia kaivauksia (Pesonen 2012). Työ koski pappilan puutarhan länsiosaa, missä kaivauksia edelsi tarkkuusinventointi, jonka yhteydessä havaittiin puutarhassa säilyneen esihistoriallisia kulttuurikerroksia. Kulttuurikerros oli keskimäärin 10–20 cm paksuinen ja löytöinä paikalta saatiin kivi-esineitä ja niiden katkelmia (Kuva 2), kvartsiesineitä, saviastian paloja, pii-iskoksia, kvartsi-iskoksia, palanutta savea ja palanutta luuta. Saviastian palat edustavat kahta keramiikkatyyliä: myöhäiskivikautista Kiu-kaisten keramiikkaa sekä pronssi- ja/tai varhaisrautakautista Morbyn tai Paimion tyyliä. Kaivauksilta löytyi myös muutama historiallisen ajan saviastian pala sekä ns. Pyheensillan nuolenkärki, joka ajoittuu myöhäiskivikauteen. Vuonna 2014 Kirkkonummen ruotsinkielisen seurakunnan talkooryhmällä oli aikomus suorittaa kunnostustöitä pappilan puutarhassa. Museoviraston koekaivausryhmä teki paikalla koekaivauksen (Nyman 2014) ennen kunnostustöiden aloittamista, jonka avulla selvitettiin muinaisjäännösten säilyneisyyttä. Koe-tutkimuksen perusteella puutarhan länsi- ja eteläreunojen tuntumassa on osittain säilyneitä ja oletettavasi esihistoriallisia kulttuurikerroksia. Puutarhan itäosassa viitteet kiinteästä muinaisjäännöksestä vähenevät tai puuttuvat kokonaan.

Rannansiirtymiskronologian, löytöaineiston ja radiohiiliajoituksen perusteella Pappilan esihistoriallinen asuinpaikka on ollut käytössä noin 3600 eaa.–300 jaa. välisellä ajanjaksolla. Asuinpaikka on myöhäiskivikaudella sijainnut meren rannikolla ja myöhemmin, pronssi- ja rautakaudella sekä historiallisella ajalla läheisen Jolkbynjoen länsirannalla.

3. Tutkimusalueen kuvaus ja rajaus

Kirkkonummen pappila sijaitsee kuntakeskuksen pohjoispuolella Gesterbyssä, Kirkkonummen keskiaikaisesta kirkosta noin 300 m pohjoiskoilliseen (ks. kartta s. 4). Pappilan länsipuolella kulkee vanha maantie, Pappilanmäki, joka on nykyisin pientalojen reunustama. Uusi Kirkkonummentie rakennettiin 1950–60-luvuilla Pappilanmäen itäreunalle. Pappilan päärakennus on mäen loivalla etelärinteellä ja sen eteläpuolella on terassimainen, pensaiden kehystämä ja nurmipeitteinen puutarha. Puutarha on noin 30 x 40 m laajuinen ja sen yläosassa on järeä, noin 20 m leveä kivipengerrys, joka jakaa puutarhan kahteen erilliseen tasoon. Puutarhan eteläreunan alapuolella kulkee polku, joka noudattelee ainakin osittain paikalla olevaa vanhaa tienpohjaa. Tie on ilmeisesti johtanut vanhalta maantieltä pappilan itäpuolella sijanneeseen kunnan hiekkakuoppaan, joka on jäänyt Kirkkonummentien alle. Lännessä puutarha rajautuu Pappilanmäen katualueeseen ja idässä metsikköön.

Pappila lienee sijainnut nykyisellä paikallaan ainakin 1500-luvulta lähtien, mutta sen rakennuskannasta on tietoja vasta 1600-luvun lopulta lähtien. Vuonna 1689 pappilaan kuului päärakennuksen lisäksi yhteensä 27 erillistä rakennusta. Vuosina 1744–1745 rakennettiin pappilaan uusi, suurempi päärakennus. Ilmeisesti tämäkin päärakennus kävi pian liian pieneksi, sillä seuraavan kirkkoherran kaudella sitä laajennettiin kahdella kamarilla. Uusi päärakennus nousi mäelle jälleen vuonna 1772 ja nykyinen keltainen, lautaverhoiltu päärakennus on peräisin vuodelta 1836. (Lindberg 1930, Nyman 2014.)

Syksyn 2016 valvonta-alue sijaitsi pappilan päärakennuksen pohjoispuolella, Pappilanmäen ja Pappilantien risteysalueella. Uusi jakokaappi ja sen asennusmonttu kaivettiin risteysalueen pohjoisreunalle, aikaisemman, graffitien peittämän jakokaapin viereen. Jakokaapin kaapelit, joita varten kaivettiin pienet vetomontut, sujutettiin risteysalueen ja Pappilanmäen tien ali, jakokaapilta itäkaakkoon. Elisan suunnitelmakartasta sivulla 5 ilmenee pienialaisen valvotun osuuden sijoittuminen Pappilanmäelle. Alueen yleiskartta on sivulla 13.

4. Arkeologinen valvonta

Valvonnassa käytettiin ETRS-TM35FIN (N2000) koordinaatistoa ja mittalaitteena oli VRS-GPS -laite, jonka paikannustarkkuus on parhaimmillaan noin 10 cm. Kartoituksen lisäksi kaivantoja dokumentoitiin muistiinpanoin ja digitaalikuvin. Jälkitöiden yhteydessä mittaustiedot ja pohjakartta yhdistettiin MapInfo-ohjelmassa. Valokuvat luetteloidtiin WebMusketti -järjestelmään numerolla AKDG 5202. Yhtään esinelöytöä ei valvonnassa saatu talteen.

Kuva 3. Kaapelinvetomonttua Pappilanmäen tien kaakkosreunalla. Pensaiden takana häämöttää pappilarakennuksen punainen katto. Kuvattu kaakkoon. Kuva: Satu Koivisto/ARKE (AKDG 5202:3).

Kaivaminen tapahtui kaivinkoneella Voimatel Oy:n urakoitsijan toimesta. Ensimmäinen kaapelinveto-kaivanto (noin 4 m²) kaivettiin noin 40–60 cm leveäksi ja 50 cm syväksi. Kaivannon pinnalla oli noin 30 cm paksu kerros multaa, jonka alla oli eriaikaisia täyttömaakerroksia vaihtelevan laatuista, mullansekaista hiekkaa (Kuva 3). Maaperässä erottui runsaasti muoviroskaa ja sen pohjalta paljastui aikaisemmin asennettuja johtoja ja kaapeleita huomionauhoineen (Kuva 4). Vanhan jakokaapin viereen kaivetussa asennusmontussa ja sen itäpuolelle jatkuneessa kaapelikaivannossa (yht. noin 14 m²) maalaji oli hieman karkeampaa ja kivisempää hiekkaa. Kaivettujen ojien maakasat käytiin lisäksi läpi silmämääräisesti. Maakerrokset sisälsivät niin ikään modernia jätettä. Täysin ehjää maannosta tai puhdasta pohjamaata ei tavoitettu yhdessäkään

kaivannossa vaan kaivetut maakerrokset olivat kauttaaltaan sekoittuneita. Kaivutyö sujui nopeasti ja tehokkaasti hyvässä yhteistyössä urakoitsijan kanssa ja valvonta saatiin päätökseen yhden tunnin aikana.

Kuva 4. Kaapelikaivannon pohjaa Pappilanmäen kaakkoisreunalla, jonka pohjalla kulki vanhoja kaapeleita. Kuva: Satu Koivisto/ARKE (AKDG 5202:2).

5. Yhteenveto

Kirkkonummen keskustan pohjoispuolella sijaitsevan Pappilan esihistoriallisen ja historiallisen ajan asuinpaikan laidalle asennettiin syksyllä 2016 uutta jakokaappia. Työ liittyi sähköverkon parantamiseen. Koska Pappila ja Pappila (Prästgården) ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä, tehtiin jakokaapin asennuskuopan ja siihen liittyvien kaapeleiden vetomonttujen kaivaminen arkeologien valvonnassa. Hankkeen toteuttaja Elisa, jota Voimatel Oy edusti, tilasi työn Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta. Valvontatyötä Pappilanmäellä tekivät tutkijat Satu Koivisto ja Katja Vuoristo rakennuttajan aikataulun mukaisesti yhden päivän aikana 7.10.2016. Valvonnan tavoitteena oli selvittää, onko Pappilanmäelle kaivettavissa kaapelikaivannoissa säilynyt merkkejä kiinteään muinaisjäännökseen liittyvistä rakenteista, löytökeskittymistä tai kulttuurikerroksesta.

Uutta jakokaappia varten kaivettiin tien reunaan, muinaisjäännösten suojelurajauksen pohjoisosaan, vanhan jakokaapin viereen asennuskuoppa. Lisäksi tien kaakkoispuolelle tehtiin lyhyt kaivanto paikalle vedettävien kaapeleiden tienalitusta varten. Maaperä tutkittavalla alueella oli multavaa, hiekkaista ja sekoittunutta kerrostumaa, jonka alla oli täyttöhiekkakerroksia. Kaikki maa-aines oli ainakin kertaalleen kaivettua ja kaivannon pohjalta paljastuivat vanhat kaapelit ja johdot. Yhdestäkään kaivannosta ei tehty arkeologisesti kiinnostavia havaintoja tai löytöjä ja maaperässä oli modernia jätettä. Kaivetut maakasat käytiin lisäksi läpi silmäämääräisesti. Valvonta saatiin päätökseen yhden tunnin aikana.

Lähteet ja kirjallisuus

Arkistolaitoksen digitaaliarkisto <http://digi.narc.fi>

Fast, J. 2001. Kirkkonummi Pappila Kiukaisten kulttuurin asuinpaikan koekaivaus 2001. Koekaivausraportti Museoviraston arkistossa.

Lehtosalo, V. 1963. Kirkkonummen kiinteät muinaisjäännökset 1963. Inventointiraportti Museoviraston arkistossa.

Lindberg, J. 1930. Församlingen, kyrkan och prästerskapet. Teoksessa Jansson, A. (toim.) Kyrkslätt för och nu. Helsingfors: Kyrkslättis hembygdsförening.

Maanmittauslaitos 2016. Avoimien aineistojen tiedostopalvelu <http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata>

Museovirasto 2017. Muinaisjäännösrekisteri http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteripor-taali/mjreki/read/asp/r_default.aspx

Mökkönen, T. 2011. Kirkkonummen länsiosa. Inventointiraportti Museoviraston arkistossa.

Nyman, J.-E. 2014. Kirkkonummi Pappila ja Pappila (Prästgården). Kivikautisen ja varhaismetallikautisen asuinpaikan sekä historiallisen ajan kylätontin arkeologinen koekaivaus 2.9.2014. Koekaivausraportti Museoviraston arkistossa.

Paikkatietoikkuna <http://www.paikkatietoikkuna.fi>

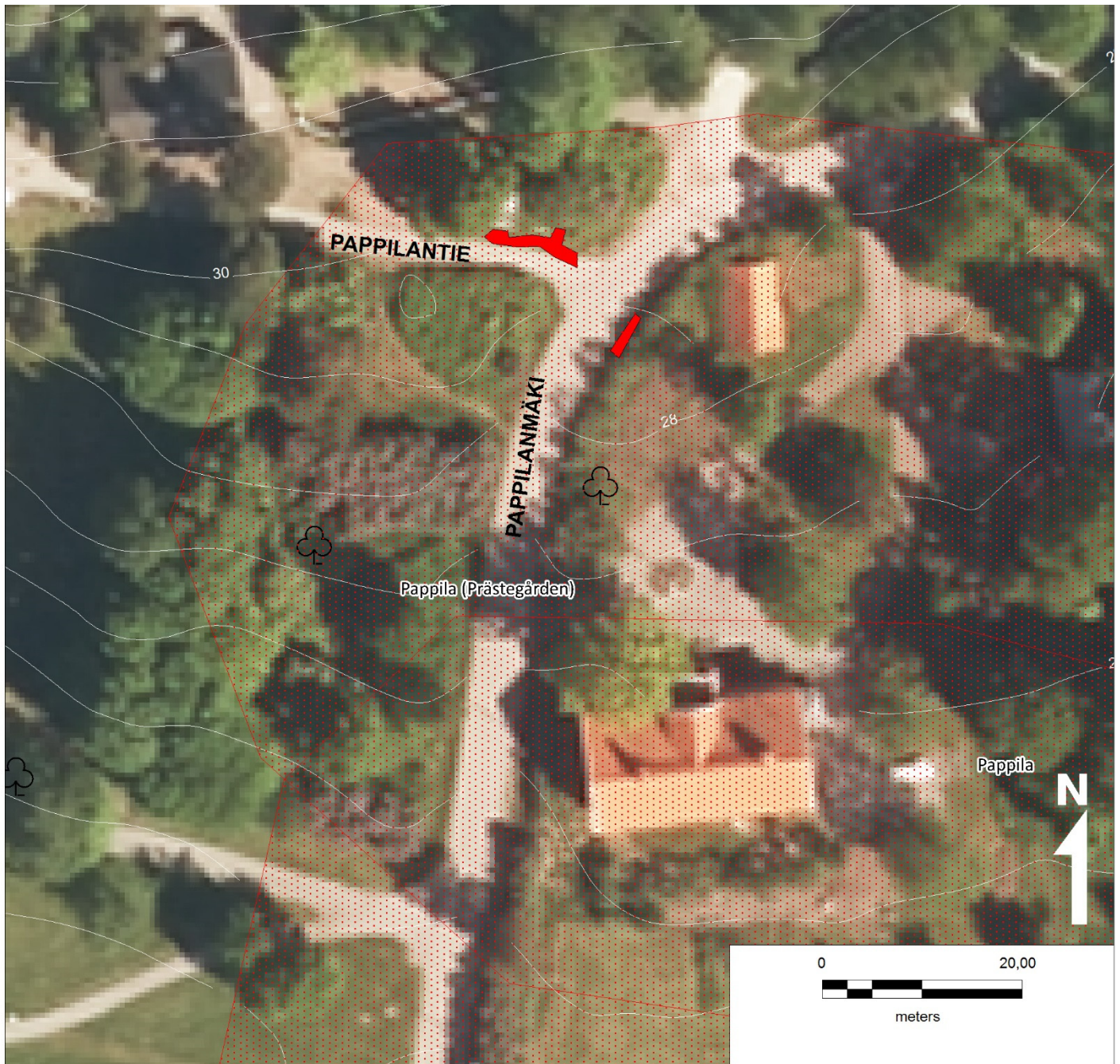
Pesonen, P. 2012. Kirkkonummi Pappila. Kivi- ja pronssikautisen asuinpaikan tarkkuusinventointi ja kaivaus 20.9., 4.10. ja 8.-12.10.2012. Raportti Museoviraston arkistossa.

Digitaalikuvaluettelo

Digitaalikuvaluettelo

Museo/osasto	Kokoelma	Alakokoelma	Kuvan numero	Kuvatyyppi	Aihe	Aiheen tarkenne	Aiheen paikat	Aiheen aika	Valmistusaika	Tekijä	Mitat	Kuva
1. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:1	digitaalikuva	Pappilamäen tien kaakkoisreunan vetomontun pohjalta paljastuu vanha kaapeli.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	1728 x 3072 pixel	
2. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:2	digitaalikuva	Kaapeleikaivannon pohjaa Pappilamäen kaakkoisreunalla, jonka pohjalta kulki vanhoja kaapeleita.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	3072 x 1728 pixel	
3. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:3	digitaalikuva	Kaapelinvetomonttua Pappilamäen tien kaakkoisreunalla. Pensaiden takana hälmöittää pappilatarakennuksen punainen katto.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	3072 x 1728 pixel	
4. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:4	digitaalikuva	Uuden jakokaapin asennuspaikkaa valmistilaan. Kuvattu länteen.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	3072 x 1728 pixel	
5. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:5	digitaalikuva	Näkymä Pappilamäen kaapeilyömaalta etelään kohti Kirkkonummen keskiaikaista kivirkkoa.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	2198 x 1528 pixel	
6. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:6	digitaalikuva	Maaperä kaivettavilla alueilla oli multavaa, sekoitettua hiekkaa.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	3072 x 1728 pixel	
7. Aristo- ja tietopalvelut/ARTI	Arkeologian kuvakokoelma	Digikuvakokoelma	AKDG5202:7	digitaalikuva	Uusi jakokaappi asennettiin välittömästi vanhan kaapin vieren. Kuvattu luoteeseen.	Valvontakuva	Kirkkonummi, Pappila, Pappila (Prästegården)	kivi- ja varhaismetallikausi, historiallinen aika	2016	kuvaaja: Satu Kotvisto	3072 x 1728 pixel	

Kartta

<p>KIRKKONUMMI Pappila ja Pappila (Prästegården) 257010027 ja 1000019619</p> <p>Satu Koivisto 2016</p>	<p>Yleiskartta Valvotut kaivannot mk 1:600</p> <p> kaivannot suojelurajaukset muinaisjäännösrekisterin mukaan</p>
<p>mitt. ja digit. Satu Koivisto pohja-aineisto ©MML</p>	<p>Koord.: ETRS-TM35FIN Korkeus: N2000</p>
<p>MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT</p>	